
Godišnji izvještaj Centra za mir, nenasilje i ljudska prava-Osijek za 2020. godinu

Uvod

Pred Vama se nalazi Godišnji izvještaj Centra za mir, nenasilje i ljudska prava -Osijek za 2020. godinu. U ovoj posebno izazovnoj i nepredvidljivoj godini Centar za mir nastavlja si zgradnjom društva utemeljenog na kulturi mira, nenasilja i tolerancije. Kroz naše djelovanje nastavljamo borbu za ljudska prava, ravnopravnost spolova, nacionalnih manjina i svih marginaliziranih skupina.

Ljudska prava i vladavina prava

U području ljudskih prava i vladavine prava želimo izgraditi demokratsko društvo utemeljeno na poštovanju ljudskih prava i kulturi nenasilja. Građanima u socijalno nepovoljnem položaju osiguravamo kontinuitet pružanja besplatne primarne pravne pomoći od 1992. godine. Osim toga, zagovaramo prava i potrebe građana prema nadležnim tijelima.

Pratimo sudske postupke po područjima koja su važna za promicanje i zaštitu ljudskih prava, posebno procese za ratne zločine i zločine protiv čovječnosti. Također, radimo s civilnim žrtvama navedenih kaznenih djela.

BESPLATNA PRAVNA POMOĆ

Već dugi niz godina pružamo primarnu pravnu pomoć osjetljivim društvenim skupinama na tri lokacije u Osječko-baranjskoj županiji – Osijek, Beli Manastir i Darda.

Pravnu pomoć pružamo pripadnicima nacionalnih manjina - posebice Romima s područja Baranje, žrtvama obiteljskog nasilja, osobama s invaliditetom i ostalim osjetljivim društvenim skupinama kao što su djeca, nezaposleni, umirovljenici, korisnici prava u sustavu socijalne skrbi, strancima.

492

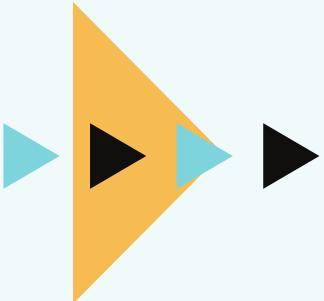
KORISNIKA/ICA
BESPLATNE PRAVNE
POMOĆI U 2020.

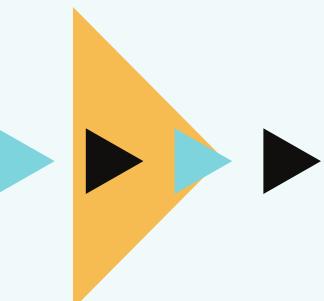
Zbog epidemioloških mjera uzrokovanih virusom COVID-19 bili smo primorani naš rad prilagoditi novonastaloj situaciji. Otvorili smo besplatni telefon za stranke - 0800 900 880 kako bismo svim građanima omogućili dostupnost besplatne pravne pomoći, odnosno da nas mogu kontaktirati bez ikakvog vlastitog troška.

Organizacija 4 tribine

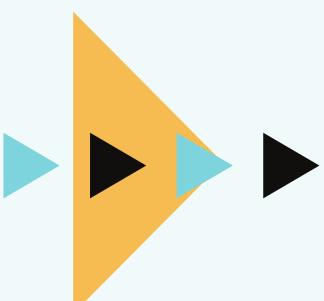
Uloga NVO u procesu integracije i zagovaračkih vještina

60 studenata, Kongres studenata Pravnog fakulteta Sveučilišta „Josip Juraj Strossmayer“ Osijek

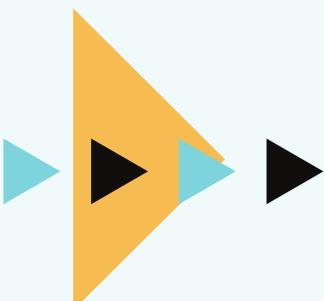
Pravna i psihosocijalna pomoć beskućnicima s područja Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije

35 sudionika Okruglog stola, organizator Udruga za podršku žrtvama i svjedocima iz Vukovara

Uloga ODC u procesu integracije i migracija

60 studenata u sklopu okruglog stola „Migracijski procesi u EU i kulturni identitet“, organizator AUK, Odsjek za kulturu, medije i menadžment Sveučilišta „Josip Juraj Strossmayer“ Osijek

Izazovi civilnog društva u EU okruženju“

80 sudionika u sklopu okruglog stola „45 minuta za 45 godina Pravnog fakulteta Osijek“, organizator Alumni classroom Sveučilišta „Josip Juraj Strossmayer“ Osijek

Fotografije

Uloga NVO u procesu integracije i zagovaračkih vještina

2014.
•295 korisnika
•121 muškog spola
•174 ženskog spola

2015.
•638 korisnika
•418 ženskog spola
•220 muškog spola

2016.
•503 korisnika
•300 ženskog spola
•203 muškog spola

2017.
•536 korisnika
•307 ženskog spola
•229 muškog spola

2020.
•460 korisnika
•292 ženskog spola
•168 muškog spola

2018.
•457 korisnika
•269 ženskog spola
•188 muškog spola

2019.
•505 korisnika
•302 ženskog spola
•203 muškog spola

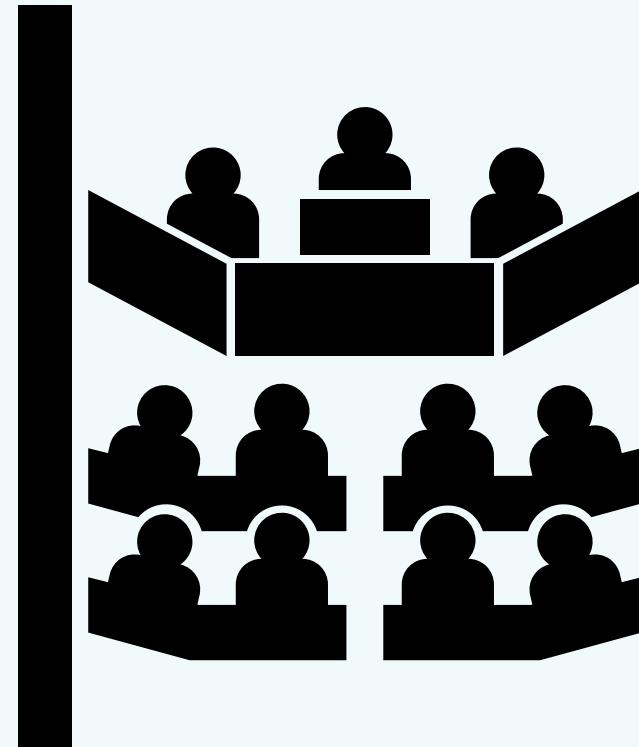
Suočavanje s prošlosti

Pod suočavanjem s prošlošću razumijevamo različite procese i mehanizme za uklanjanje onih posljedica oružanog sukoba, rata ili masovnih povreda ljudskih prava (u ovim prostorima počinjenih u okviru običajne smjene, autoritarnih, diktatorskih i totalitarnih poredaka) koje su prepreka harmonizaciji odnosa i oslobođanju kreativnih razvojnih kapaciteta u novonastaloj društvenoj/političkoj zajednici i koje mogu biti uzrokom novih nepravdi i eskalaciji nasilnih sukoba u budućnosti. Cilj im je stvaranje uvjeta za preuzimanje odgovornosti za nastale povrede, obnavljanje pravde, ublaživanje traumatskih posljedica nasilja i pomirenje. Pri tome je svakako nužno prekinuti s okolnostima koje su pogodovale kršenju ljudskih prava neposredno prije, tijekom i nakon oružanog sukoba/režima.

„Monitoring suđenja za ratne zločine – regionalna suradnja“

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek, u partnerstvu s Centrom za razvoj demokratskog društva „Europolis“ iz Novog sada provodio je projekt: „Monitoring suđenja za ratne zločine – regionalna suradnja“ koji je trajao od 15. prosinca 2019. godine do 14. studenoga 2020. godine.

Primarni cilj Projekta bio je pravna i druga potpora žrtvama kaznenog djela ratnog zločina u procesima suočavanja s prošlošću. Ciljevi koji su ostvareni putem projekta su: potpora žrtvama i članovima obitelji žrtava kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva; potpora žrtvama ratnog zločina protiv civilnog stanovništva počinjenog silovanjem, seksualnim zlostavljanjem, mučenjem; potpora članovima obitelji nestalih žrtava ratnog zločina protiv civilnog stanovništva u potrazi za posmrtnim ostacima.

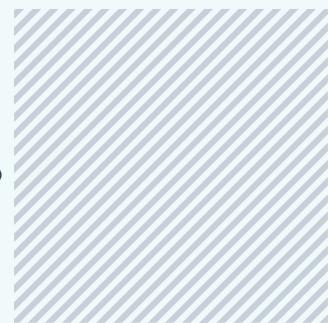

U periodu od 15. prosinca 2019. godine do 14. studenoga 2020. godine obradili smo ukupno 94 predmeta, s ukupno 105 žrtava

- ◆ **48 predmeta obitelji žrtava nestalih ii zatočenih s ukupno 55 žrtava (12 žena, 43 muškarca)**
- ◆ **10 predmeta silovanja, seksualno zlostavljanja tijekom rata, 10 žrtava žena**
- ◆ **14 predmeta potpore žrtvama u prijavi tužilaštima zlostavljanja, mučenja: ukupno 16 žrtava (8 žena i 8 muškaraca)**
- ◆ **22 predmeta potpore žrtvama prijava ratnih zločina nadležnim tužiteljstvima, ukupno 23 žrtve (13 žena i 10 muškaraca)**

**29. listopada 2020. godine
održana je Završna
konferencija projekta
„Monitoring suđenja za
ratne zločine, regionalna
suradnja“.**

Izgradnja mira i kulture nenasilja

Izgradnja demokratskog društva, društva koje je otvoreno za promjenu i usvajanje novoga, temelji se na odgovornom sudjelovanju svakog pojedinca u pozitivnim društvenim promjenama. Osobna odgovornost počinje onda kada osoba prepoznaje da može mijenjati vlastiti život, ali istovremeno uvažava i brine o potrebama drugih i zajednice. Kultura nenasilja uključuje vrijednosti koje određuju način na koji se ljudi odnose jedni prema drugima, bilo da je riječ o pojedincima ili grupama. Važan aspekt kulture nenasilja je da su ljudi u svojim odnosima jednaki (ravnopravni u dostojanstvu) i da se ponašaju jedni prema drugima s poštovanjem, da sukobe znaju rješavati dijalogom i da uvijek streme ka miroljubivim rješenjima.

Mirovna nagrada "Krunoslav Sukić"

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek je 2009. utemeljio nagradu i priznanja za promicanje mirotvorstva, nenasilja i ljudskih prava u čast jednog od svojih utemeljitelja, mirovnog aktivista i humaniste Krunoslava Sukića čije je obrazovanje, znanje i djelovanje bilo motivirano prepoznavanjem i uvažavanjem dostojanstva, integriteta i prava svakog čovjeka, pa i šire – svakog živog bića i svega stvorenoga. Bio je prigovarač savjesti. Svoj građanski doprinos sigurnosti zajednice i građenju mira davao je nenasilnim zalaganjem za pozitivne društvene promjene.

**Svečana dodjela
Nagrade održana je
kombinacijom događaja
uživo (HNK Osijek) i
ZOOM platforma.
Putem ZOOM platforme
sudjelovali su svi
laureati i njihove
organizacije, bilo je
aktivno preko 100
ZOOM mjesta,
uključujući
međunarodno (Srbija,
BiH, UK, Švedska,
Austrija).**

**Zaprimali smo 43
nominacije za Nagradu
iz cijele HR te 4
regionalno (1 RS i 3
BiH).**

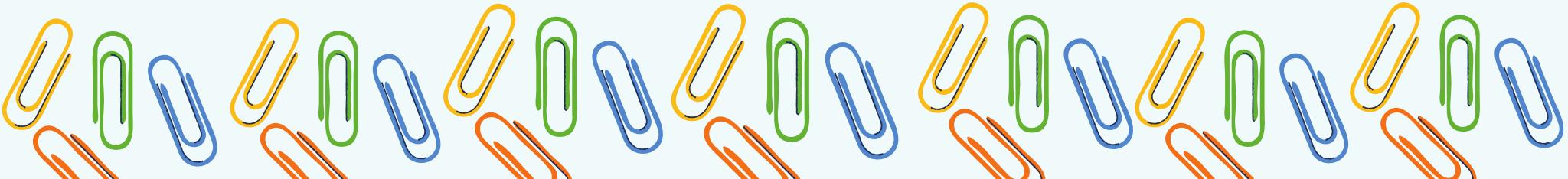
Dobitnici Nagrade „Krunoslav Sukić“ 2020. su: Dana Budisavljević (Nagrada), Danka Derifaj (Nagrada), Lejla Šehić Relić (Nagrada), Inicijativa „Jedni za druge“ (Priznanje), Ekumenska inicijativa žena Omiš (Priznanje), Mladen Kožić i Ivo Šegota (Priznanje), Ajna Jusić (posebno priznanje), Dejan Jović (KNIGA DESETLJEĆA za knjigu „Rat i mit: Politika identiteta u suvremenoj Hrvatskoj“), Slaven Rašković i Igor Čoko (KNIGA DESETLJEĆA za knjigu „Život u limbu – knjiga ožiljaka“)

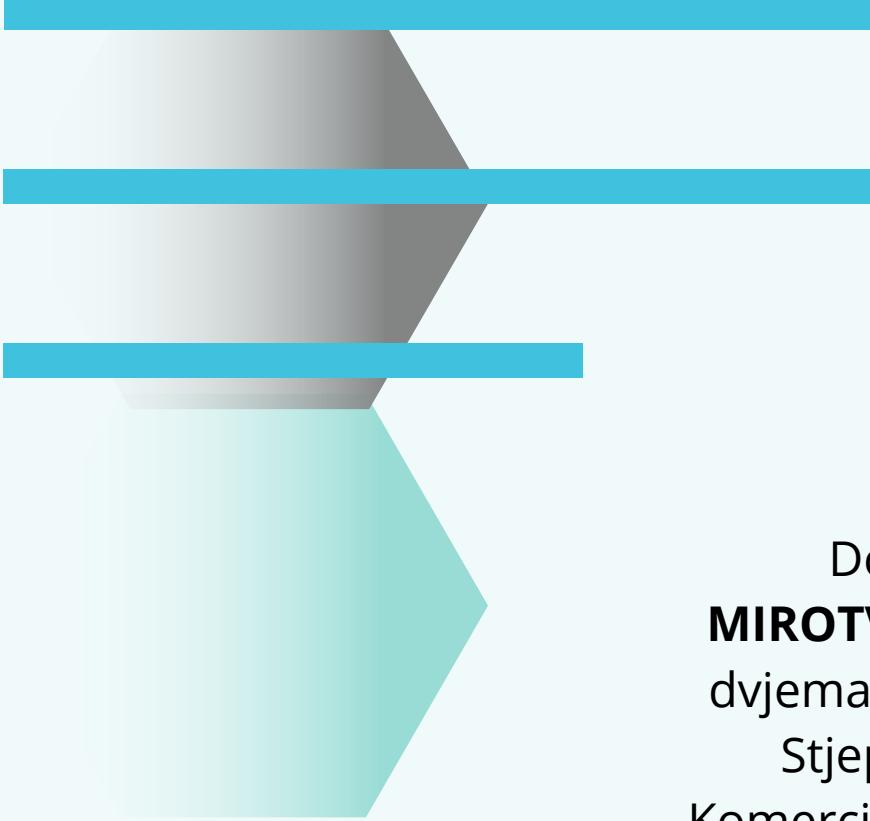

Mirotvorna škola 2019.

CILJEVI:

- pridonijeti vidljivosti te društvenoj i političkoj valorizaciji solidarnog, dosljednog, posebno kreativnog i hrabrog djelovanja pojedinaca, organizacija, škola u sprječavanju nasilja, umanjivanju društvenih nepravdi te građenju demokratskog društva utemeljenog na kulturi nenasilja,
- ohrabriti, osnažiti i povezati nositelje građanske političke snage da je pokrenu u korist pozitivnih društvenih promjena,
- pridonijeti da kultura nenasilja postane prepoznatljiv dio kulturnog identiteta grada Osijeka,
- pridonijeti jačanju kulture mira u Hrvatskoj, kako bi postala njezin promotor u regiji, Europi i svijetu.

Dodjela priznanja
MIROTVORNA ŠKOLA 2019.
dvjema školama OŠ „Antun i
Stjepan Radić“ Gunja i
Komercijalna i trgovačka škola
Bjelovar.

6-dnevni studijsko – edukativni
nagradni posjet **Mir je u
našim rukama.**

Održali smo i stručni skup pod nazivom:

"Učitelji & sukob – gdje smo: Zašto bi u studentskom obrazovanju i u kasnijem stručnom usavršavanju učitelja trebalo više pažnje обратити na nenasilnu transformaciju sukoba?"

Prezentacijska radionica prilagođenog kurikuluma Europski kurikulum iz nenasilne transformacije sukoba za učitelje i edukatore, Nenasilne komunikacije i Aktivizmom mladih do održivog razvoja.

Sudjelovalo je
249 nastavnika
iz ukupno 119
škola iz svih
županija RH
(71 osnovnih
škola, 46
srednjih škola,
1 učenički dom
i 1 vrtić)

DEMOKRATIZACIJA I RAZVOJ ZAJEDNICE

Aktivnostima i ostvarenim rezultatima u sklopu ovog strateškog područja Centar za mir nastavlja rad na izgradnji građanskih kompetencija – znanja i vještina koje osnažuju svakog pojedinca na aktivno i odgovorno sudjelovanje i doprinošenje u građanskom i javnom životu, posebice vodeći brigu i skrb o socijalno marginaliziranim skupinama.

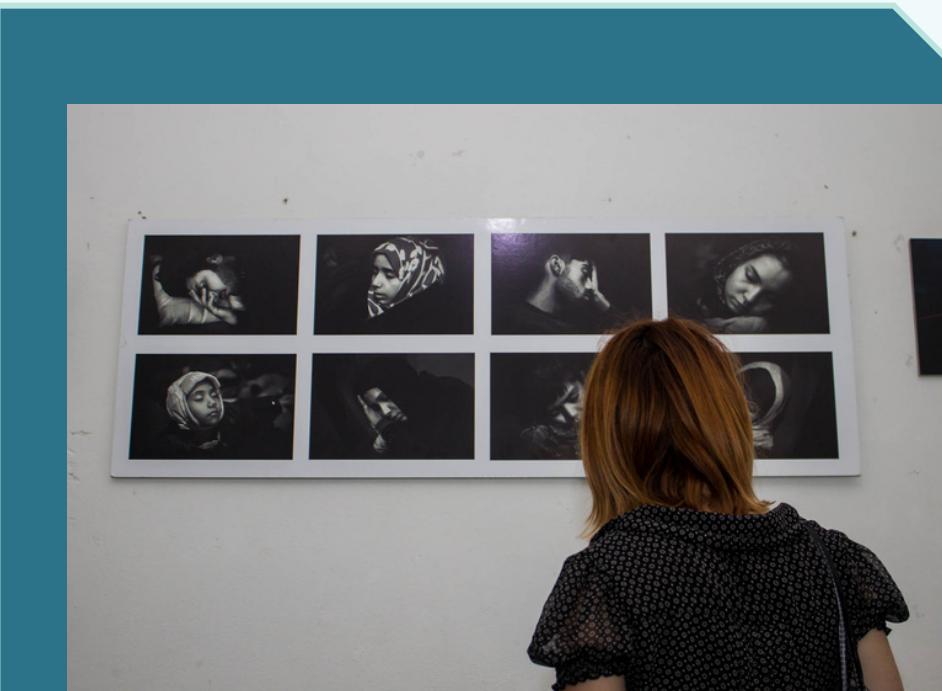

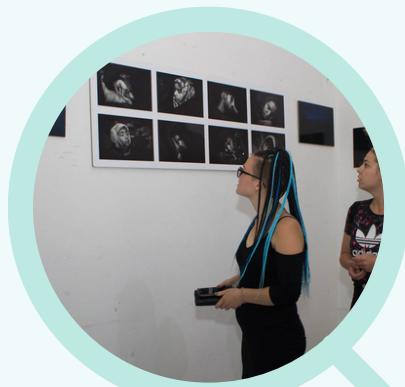
Nevidljive rute - izložba fotografija i tiha aukcija

18. lipnja 2020. organizirali smo tihu aukciju fotografija s ciljem pomoći izbjegličkim kućanstvima kojima je odobrena međunarodna zaštita. Te obitelji nalaze se u riziku od beskućništva radi pandemije COVID-19 i potresa u Zagrebu.

Sredstva smo preusmjerili kampanji organizacije Are you syrious? za pokrivanje troškova stana, prehrabnenih i higijenskih potrepština.

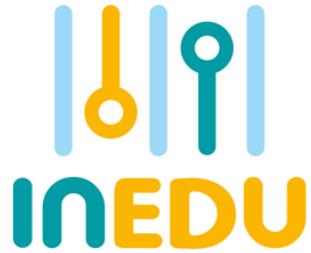

Tihom aukcijom smo uspješno prikupili
5.300,00 kn

Međunarodni Erasmus+ projekt pod nazivom: **IN EDU**
Critical thinking and media literacy;

Jačanje kritičkog razmišljanja i medijske pismenosti, posebice u korištenju interneta i društvenih medija, kako bi se razvila otpornost na diskriminaciju i indoktrinaciju

Poboljšati umrežavanje kroz virtualne razmjene i online platforme između partnerskih organizacija i škola, s primjerima dobre prakse i resursima o tome kako poboljšati inkluzivnost i angažman mladih kroz učenje.

IN EDU

online hackathon

"FAKE NEWS"

A G E N D A

09:00 → 09:30
Početak hackathona i uvodni govor

09:30 → 12:30
Prvi blok hackathon rada

12:30 → 13:15
Stefan Janjić PREDAVANJE
Kako prepoznati i pobediti dezinformacije

13:15 → 14:00
Pauza za ručak

14:00 → 17:00
Drugi blok hackathon rada

17:00 → 17:45
Lana Ciboci PREDAVANJE
Dezinformacije i lažne vijesti u novim medijima

17:45 → 18:00
Pauza i priprema za prezentacije

18:00 → 19:45
Prezentacije radova žiriju

19:45 → 20:00
Proglašenje pobjednika

Prvi građanski Hackathon održan je 28.11.2020. godine. Na Hackathonu je sudjelovalo 8 timova i 10 mentora koji su radili na kampanjama s ciljem podizanja svijesti o lažnim vijestima.

Izvrsni predavači **Lana Ciboci** i
Stefan Janjić održali su predavanja
puna praktičnih primjera i savjeta.

PREDAVANJE 12:30 do 13:15

Stefan Janjić

Kako prepoznati i pobediti dezinformacije

PREDAVANJE 17:00 do 17:45

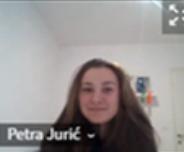
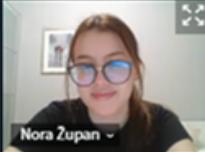
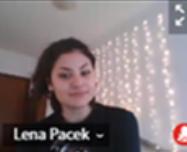
Lana Ciboci

Dezinformacije i lažne vijesti u novim medijima

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

IN EDU

online hackathon

ZADATAK

Svi su timovi napravili
odličan posao i uspješno
predstavili projekte

3 najbolja tima su:

1

Strukovna škola Vice Vlatkovića Zadar

2

Ekonomski i upravni škola Osijek

3

Ekonomski škola Vukovar

U svrhu nadgradnje sustava integracijske politike u Republici Hrvatskoj sudjelovali smo na konferenciji projekta „INCLuDE – Međuresorna suradnja u osnaživanju državljana trećih zemalja“. Konferencija se održala u Zagrebu 26.2.2020.

Drugi dio konferencije tematski je obuhvatio ulogu jedinica lokalne samouprave u prihvatu i integraciji osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita. Natalija Havelka je govorila ispred Centra za mir, nenasilje i ljudska prava.

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava predstavila je Natalija Havelka kroz naš projekt INTEGRA i Plan lokalne integracije državljana trećih zemalja, za grad Osijek kao primjer dobre prakse.

MENTORIRANJE

CZM mentorira praktikantkinju Elizabet Takač iz Romskog resursnog centra u sklopu projekta ARISE ROMA - awareness raising, integration and supporting empowerment of Roma»

Elizabet je tri mjeseca promatrala i pratila rad svoje mentorice Natalije Havelke te ostalih suradnica CZM-a. Potom se vratila u svoju organizaciju (RRC) gdje će raditi na izgradnji vlastitih inicijativa odnosno implementaciji prethodno naučenog.

U sklopu projekta Social Innovators (Inicijativa mladih za ljudska prava) razvijen je program prakse u civilnom društvu koji će pružiti organizacijama finansijsku i mentorsku potporu za razvijanje 80-satnog programa prakse za mlade do 30 godina bez radnog iskustva u struci.

Radi se o pilot programu koji omogućuje OCD-ovima da izrade strukturirani plan rada s praktikantima kojeg mogu koristiti i za osposobljavanje novih zaposlenika, volontera i ostalih.

Mladima omogućuje priliku da upoznaju organizacije civilnog društva, zainteresiraju se za njihovu misiju i steknu osnovne vještine koje će olakšati njihovo zapošljavanje, ali i interes za rad u OCD-ima.

Natalija Havelka je izabrana za mentoricu u sklopu Program mentoriranja u civilnom društvu.

Natalija Havelka i Tena Mur su dana 21. i 22.04.2020. sudjelovale na treningu za mentore volontera (Mentors' Distance Training) tzv. community mentore (volontere), koji bi u sklopu svog volonterskog rada asistirali preseljenim osobama (izbjeglicama/migrantima).

Trening je organizirala organizacija IOM u sklopu provedbe regionalnog projekta pod nazivom COMMIT: Olakšavanje integracije preseljenih izbjeglica u Hrvatskoj, Italiji, Portugalu i Španjolskoj.

VOLONTIRANJE

U 2020. godini imali smo manji obim volontera/ki radi epidemiološke situacije i baš zato se duboko zahvaljujemo onima s kojima smo surađivali i tijekom ove nepredvidive godine.

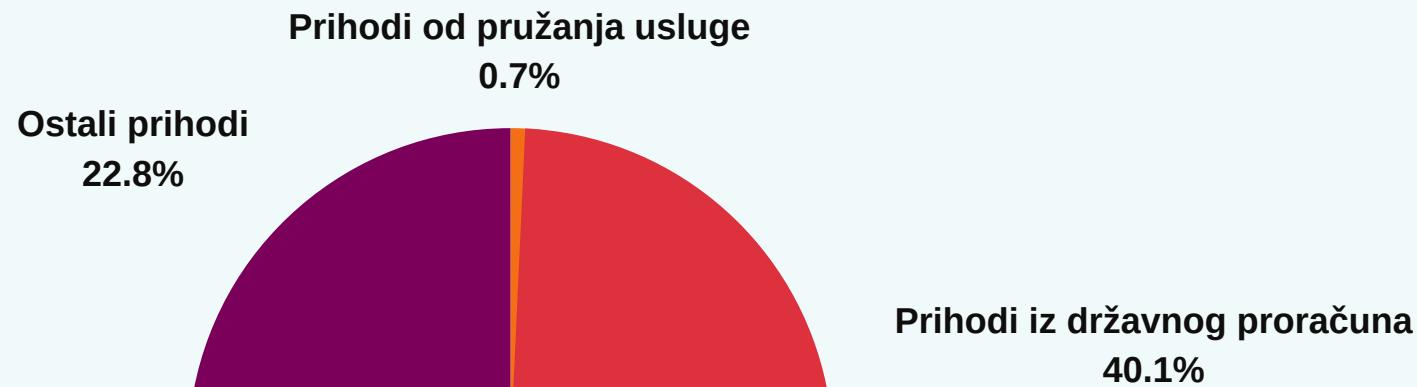
Naši volonteri Sascha, Matthias i Florian dolaze iz Austrije i dio su organizacije Austrian Service Abroad s kojom Centar za mir ostvaruje dugogodišnju suradnju i koja pruža priliku volontirati u najvažnijim institucijama za obilježavanje sjećanja na Holokaust, u službi za mir gdje rade s organizacijama koje nastoje očuvati mir i u socijalnoj službi gdje pomažu u očuvanju okoliša i obrazovanju.

Publikacije:

- **Europski kurikulum za nenasilnu transformaciju sukoba (NTS) za učitelje – hrvatsko dopunjeno izdanje**
- **NTS Autoritet i moć PBP**
- **NTS Autoritet i moć**
- **NTS Forum Kazalište PBP**
- **NTS Forum kazalište**
- **NTS Nenasilna komunikacija PBP**
- **NTS Nenasilna komunikacija**
- **NTS Mirna reintegracija PBP**
- **NTS Mirna reintegracija**
- **MIR je u našim rukama**
- **IZVJEŠTAJ PROJEKTA „Monitoring suđenja za ratne zločine – regionalna suradnja“.**

Ukupni prihodi

Ukupni rashodi

Tijekom 2020. godine našli smo se u nepredviđenoj situaciji koja nas je primorala na ograničavanje naših regularnih aktivnosti, smanjio se broj volontera, a jedno vrijeme smo radili i od kuće.

Istovremeno nas je pandemija naučila koristiti nove alate te nas je podsjetila koliko smo snalažljive, uporne i snažne.

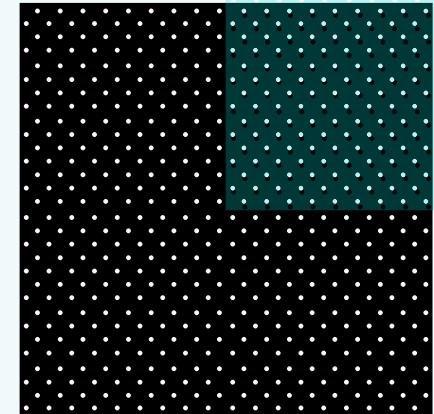
S novim znanjima i vještinama veselimo se novim pobjedama u 2021.

www.centar-za-mir.hr

0800 900 880

[https://www.facebook.com/centarza
mir.osijek](https://www.facebook.com/centarza
mir.osijek)

@centarzamirosljek

centar-za-mir@centar-za-mir.hr

